

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12C/34/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812211879
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812211879.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti odporkyni: N. H., nar. X.X.W., naposledy bytom S., K. XXX/XX, v konaní zast. T. Plachou, tajomníčkou tunajšieho súdu, o zaplatenie 894,45 eur s prísl. takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 700,80 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 166,38 eur od 16.9. 2009 do zaplatenia, zo sumy 636 eur od 1.4. 2010 do 1.10. 2011 a zo sumy 486 eur od 2.10. 2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi, k rukám jeho právneho zástupcu, náhradu trov konania vo výške 110,53 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným proti odporkyni domáhal zaplatenia sumy 894,45 eur s prísl. z dôvodu, že s odporkyňou uzavrel úverovú zmluvu, na základe ktorej jej poskytol sumu 398 eur na nákup spotrebného tovaru a úverový rámec vo výške 663,88 eur, z ktorého úverového rámca odporkyňa vyčerpala peňažné prostriedky vo výške 722,29 eur. Odporkyňa sa zaviazala dlžnú sumu v prvom prípade vrátiť v 10 mesačných splátkach po 48,63 eur vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc 15.11. 2008 a v druhom prípade v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % z poskytnutého úverového rámca, splatných vždy k 10. dňu v mesiaci. Odporkyňa si povinnosti vyplývajúce zo zmlúv riadne neplnila a z dlžnej sumy uhradila len časť v sume 350,47 eur a 234 eur. Dňa 15.9. 2009 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím sa fakticky stal splatný celý dlh odporkyne. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností navrhovateľ od zmlúv s odporkyňou odstúpil listami zo dňa 11.1. 2010 a 22.1. 2010 a stali sa splatnými dlhy oboch úverov v celom rozsahu.

Miesto súčasného pobytu odporkyne ani osobu, ktorá by bola ochotná a spôsobilá odporkyňu v konaní ako opatrovník zastupovať, sa súdu, jemu dostupnými prostriedkami nepodarilo zistiť a preto súd uznesením č.k. 12C/34/2013-43 zo dňa 28.2. 2013 ustanovil odporkyni v konaní podľa § 29 ods. 2 O.s.p. opatrovníka v osobe T. Plachej, tajomníčky tunajšieho súdu, ktorá na pojednávaní žiadala, aby súd vo veci rozhodol v zmysle platných právnych predpisov na základe dôkazov založených v spise.

Súd pojednával vo veci v neprítomnosti navrhovateľa podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vykonal dokazovanie oboznámením obsahu žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 20.10. 2008, Všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len „Všeobecné podmienky“), výpisu z obchodného registra navrhovateľa, listami navrhovateľa doručenými odporkyni z 11.1. 2010 a 22.1. 2010, potvrdení o odfinancovaní peňažných prostriedkov, výpisu z úverových účtov odporkyne, potvrdení o uhradených splátkach, sadzovníka poplatkov navrhovateľa, vyjadrenia navrhovateľa zo dňa 25.3. 2013, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľ na základe žiadosti odporkyne uzavrel s odporkyňou zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 20.10. 2008. Na základe tejto zmluvy (úverový prípad 42667432049001) poskytol odporkyni sumu 398 eur na nákup tovaru, pričom suma úveru predstavovala cenu tovaru. Dlhnú sumu sa odporkyňa zaviazala splatiť v 10 mesačných splátkach po 48,63 eur počnúc 15.11. 2008 vždy k 15. dňu v mesiaci až do 15.9. 2009. Odporkyňa sa teda zaviazala navrhovateľovi vrátiť sumu celkom 486,29 eur. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 39 % a RPMN vo výške 56,8 %.

Súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky, podľa ktorých v prípade, ak sa odporkyňa dostane do omeškania s platením viac než dvoch po sebe nasledujúcich splátok alebo jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, je navrhovateľ oprávnený od zmluvy odstúpiť (čl. IV.4.2 a III.6.1.). Podľa čl. IV.-4.2. je navrhovateľ v prípade odstúpenia od zmluvy oprávnený požadovať splatenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva ku dňu účinnosti odstúpenia. Účastníci si tiež dohodli, že v prípade odstúpenia od zmluvy zo strany navrhovateľa sa stane splatným celý dlh odporkyne a odo dňa splatnosti dlhu je navrhovateľ oprávnený žiadať od nej aj úrok z omeškania vo výške 0,08 % denne z dlžnej sumy za každý i začatý deň omeškania (čl. V.5.). Odporkyňa dlhnú sumu navrhovateľovi nesplácala podľa dohodnutého splátkového kalendára, uhradila mu len časť dlžnej sumy vo výške 350,47 eur. Ďalšie splátky už neuhradila. Dňa 15.9. 2009 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím sa fakticky stal splatný celý dlh odporkyne. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok, navrhovateľ od zmluvy s odporkyňou dňa 11.1. 2010 odstúpil. Ku dňu odstúpenia od zmluvy navrhovateľ dlhnú sumu vyčíslil na 214,80 eur, ktorá pozostáva z dlžných mesačných splátok úveru vo výške 166,38 eur, zo zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru vo výške 47,61 eur a z poplatku za odklad mesačnej splátky vo výške 0,81 eur. Navrhovateľ si voči odporkyni uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 166,38 eur od 16.9. 2009 do zaplatenia, t.j. vo výške úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Súčasne na základe časti C/ zmluvy zo dňa 20.10. 2008 vydal navrhovateľ odporkyni úverovú kartu a poskytol úverový rámec vo výške 20.000 Sk (663,88 eur). Tento úverový prípad bol v systéme navrhovateľa navrhovateľa zaregistrovaný pod č. 42667432049100. Odporkyňa vyčerpala z poskytnutého úverového rámca sumu 722,29 eur tak, že sumu 720 vyčerpala bezhotovostným prevodom na účet alebo výbermi hotovosti z bankomatov a sumu 2,29 eur predstavuje poplatok za výber hotovosti z bankomatu, ktorý navrhovateľ účtoval odporkyni v súlade s bodom V-6. VÚP ako súčasť úverovej istiny. Z dôvodu neplnenia dohodnutých splátok odporkyňou, keď táto uhradila navrhovateľovi len časť dlžnej sumy, do odstúpenia od zmluvy 84 eur a po odstúpení od zmluvy 150 eur, navrhovateľ odstúpil dňa 22.1. 2010 od úverovej zmluvy. Dňa 31.3. 2010 odstúpenie nadobudlo účinnosť a dlh odporkyne sa stal splatný v celom rozsahu. V súvislosti s touto časťou úverovej zmluvy si navrhovateľ od odporkyne uplatňoval záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 679,65 eur z titulu dlžných mesačných splátok úveru so splatnosťou do odstúpenia od úverovej zmluvy vo výške 126,19 eur (zostatok mesačnej splátky splatnej k 10.9. 2009 vo výške 14,19 eur + 4 x mesačná splátka vo výške 28 eur, t.j. splátky splatné k 10.10. 2009, 10.11. 2009, 10.12. 2009, 10.1. 2010), zvyšku dlžnej úverovej istiny nezahmutej v dlžných mesačných splátkach - tá časť dlžnej úverovej istiny, ktorá sa stala zročná až v dôsledku odstúpenia od úverovej zmluvy vo výške 553,46 eur.

Súčasťou aj tejto časti úverovej zmluvy boli Všeobecné podmienky rovnakého znenia ako v prípade úverového prípadu č. XXXXXXXXXXXXXXX zmluvy zo dňa 20.10. 2008. Odporkyňa ani túto dlhnú sumu navrhovateľovi nesplácala podľa dohodnutého splátkového kalendára, uhradila mu len časť dlžnej sumy vo výške 84 eur do odstúpenia od úverovej zmluvy a 150 eur po odstúpení od úverovej zmluvy. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok navrhovateľ aj v tomto prípade od zmluvy s odporkyňou

odstúpil dňa 22.1. 2010 a odstúpenie sa stalo účinným dňa 31.3. 2010. Ku dňu odstúpenia od zmluvy navrhovateľ dlžnú sumu vyčíslil na 829,65 eur, ktorá pozostávala z dlžných mesačných splátok úveru (t.j. úverovej istiny vrátane úrokov po lehote splatnosti ku dňu účinnosti odstúpenia) vo výške 224 eur, z úverovej istiny splatnej ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy a zo zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru. Po odstúpení od zmluvy navrhovateľom odporkyňa zaplatila sumu 150 eur. Navrhovateľ si voči odporkyni uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 777,46 eur od 1.4.2010 do 1.10. 2011 a zo sumy 679,65 eur od 2.10. 2011 do zaplatenia, t.j. vo výške úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platného a účinného v čase uzavretia Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru), spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia právny vzťah medzi účastníkmi súd považoval za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a vo vzťahu k Občianskemu zákonníku je lex specialis, čo znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec, v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa bol podaný dôvodne, i keď nie v celom rozsahu.

Je nepochybné, že dňa 20.10. 2008 účastníci uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej navrhovateľ (úverový prípad XXXXXXXXXXXXXXXX) poskytol odporkyni sumu 398 eur na nákup tovaru, pričom suma úveru predstavovala cenu tovaru. Dlhú sumu sa odporkyňa zaviazala splatiť v 10 mesačných splátkach po 48,63 eur počnúc 15.11. 2008 vždy k 15. dňu v mesiaci až do 15.9. 2009. Odporkyňa sa teda zaviazala navrhovateľovi vrátiť sumu celkom 486,29 eur. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 39 % a RPMN vo výške 56,8 %. Odporkyňa navrhovateľovi vrátila len časť dlžnej sumy vo výške 350,47 eur. Pre prípad porušenia povinností zmluvných strán bola medzi účastníkmi v článku V. bod 3. Všeobecných podmienok dojednaná zmluvná pokuta vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa odporkyňa dostala do omeškania viac než 30 dní. Ku dňu podania návrhu na súd mala odporkyňa voči navrhovateľovi z prvej časti zmluvy o úvere dlh v celkovej výške 214,80 eur, ktorý pozostával z dlžných mesačných splátok vo výške 166,38 eur (3 x mesačná splátka vo výške 48,63 eur, 1 x mesačná splátka vo výške 20,49 eur - splátky splatné k 15.6. 2009, 15.7. 2009, 15.8. 2009 a 15.9. 2009), z dlžných zmluvných pokút za omeškanie so splácaním úveru a ďalších zmluvných poplatkov vo výške 47,61 eur (1 x poplatok za 1. upomienku vo výške 3,32 eur + 1 x poplatok za 2. upomienku vo výške 6,64 eur + 2 x zmluvná pokuta za omeškanie so splatením mesačných splátok vo výške 3,89 eur + 1 x poplatok za vstup pohľadávky do vymáhania vo výške 29,87 eur) a z poplatku za odklad splatnosti mesačných splátok vo výške 0,81 eur (4 % z odloženej sumy splatnej k 29.5. 2009 vo výške 20,49 eur). Žalovanú sumu z 1. časti úverovej zmluvy vo výške 214,80 eur aj so zákonným úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 166,38 eur od 16.9. 2009 do zaplatenia uložil súd odporkyni navrhovateľovi podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. zaplatiť.

Pokiaľ ide o 2. časť úverovej zmluvy, zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je podaný dôvodne len sčasti. Je nepochybné, že účastníci uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni peňažné prostriedky vo výške 720 eur a odporkyňa sa mu zaviazala uhradiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % z poskytnutého úverového rámca mesačne. Podľa čl. V bod 16 Všeobecných podmienok, Všeobecné podmienky boli spracované v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z., s Obchodným zákonníkom a Občianskym zákonníkom.

V konaní tiež bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľ od tejto 2. časti zmluvy uzavretej s odporkyňou odstúpil a toto odstúpenie sa stalo účinným v celom rozsahu k 31.3. 2010. Pre prípad odstúpenia od zmluvy mali účastníci vo všeobecných podmienkach dohodnuté, že odporkyňa je povinná uhradiť celú dlžnú sumu aj s príslušenstvom ku dňu odstúpenia od zmluvy, ako aj to, že nesplatená istina je naďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby navrhovateľa. Ako však bolo konštatované vyššie, v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa podmienky upravené v zmluve nemôžu odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na §§ 39, 48 a 457 Občianskeho zákonníka je potrebné konštatovať, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od začiatku a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa dojednaní zmluvy medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníka. Nemožno tiež prehliadnuť, že je to dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu a rozhodol sa využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Ustanovenie všeobecných podmienok, podľa ktorých má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre odporkyňu nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka. Za daného stavu majú teda prednosť ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v rámci spotrebiteľského práva (tento názor vyplýva aj napr. z rozhodnutia KS v Trenčíne č.k. 17Co/50/2012). Súd preto zastáva názor, že po odstúpení od zmluvy je odporkyňa povinná vrátiť navrhovateľovi iba to, čo jej bolo poskytnuté, t.j. sumu 720 eur. Táto povinnosť jej vznikla ku dňu účinnosti odstúpenia od jednotlivých zmlúv. V konaní bolo nepochybne preukázané, že odporkyňa navrhovateľovi uhradila v súvislosti so zmluvou do odstúpenia od zmluvy sumu 84 eur a po odstúpení od zmluvy, dňa 1.10. 2011 sumu 150 eur. Zostalo jej teda ku dňu odstúpenia od zmluvy zaplatiť navrhovateľovi 636 eur a po zaplatení sumy 150 eur ešte sumu 486 eur, ktorú sumu zaviazal súd odporkyňu navrhovateľovi zaplatiť. Keďže uvedenú sumu odporkyňa neuhradila riadne a včas, s plnením sa dostala do omeškania a navrhovateľ má nárok

na úrok z omeškania vo výške podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nar. vl. č. 87/1995 Z.z. K 1.4. 2010 (odo dňa nasledujúceho po účinnosti odstúpenia od zmluvy) a deň v nasledujúci po zaplatení sumy 150 eur odporkyňou, bola výška úroku z omeškania 9 % ročne. Súd preto rozhodol tak, že odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 636 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1.4. 2010 do 1.10. 2011 a sumu 486 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 2.10. 2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti považoval súd návrh navrhovateľa za nedôvodný (t.j. o zaplatenie istiny 193,65 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1.4. 2010 do zaplatenia) a v tejto časti ho zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 894,45 eur, priznaná mu bola suma 700,80 eur, čo je 78,3 % z uplatneného nároku. Navrhovateľ mal teda v konaní neúspech 21,7 %. Celkový čistý úspech navrhovateľa v spore predstavuje 56,6 % (78,3 % - 21,7 %) a v tejto výške mu vznikol nárok na náhradu trov konania. V konaní vznikli navrhovateľovi trovy spolu vo výške 195,29 eur (53,50 eur súdny poplatok za podaný návrh na začatie konania, 141,79 eur trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby po 51,45 eur - prevzatie a príprava zastúpenia, návrh vo veci samej, 2 x paušál po 7,63 eur, 20% DPH zo sumy 118,16 eur 23,63 eur). 56,6 % zo sumy 195,29 eur je 110,53 eur a v tejto sume súd náhradu trov konania navrhovateľovi aj priznal.

O povinnosti odporkyne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 110,53 eur k rukám jeho právneho zástupcu, rozhodol súd podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia /§ 251 O.s.p./.